

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2020 M. KOVO 16 D. ĮSAKYMO NR. V-383 „DĖL SUAUGUSIŪJŲ COVID-19 LIGOS (KORONAVIRUSO INFEKCIJOS) DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2020 m. balandžio 9 d. Nr. V-787

Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 16 d. įsakymą Nr. V-383 „Dėl Suaugusiųjų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeičiu pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„DĖL VAIKŲ IR SUAUGUSIŪJŲ COVID-19 LIGOS (KORONAVIRUSO INFEKCIJOS) DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“.

2. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. T v i r t i n u Vaikų ir suaugusiųjų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašą (pridedama)“.

3. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintą Suaugusiųjų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašą:

3.1. Pakeičiu pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„VAIKŲ IR SUAUGUSIŪJŲ COVID-19 LIGOS (KORONAVIRUSO INFEKCIJOS) DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO TVARKOS APRAŠAS“.

3.2. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Vaikų ir suaugusiųjų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus sveikatos priežiūros įstaigoms (toliau – SPI), sveikatos priežiūros specialistams, kurie įtaria, diagnozuoja ir gydo COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją) (toliau – COVID-19 liga), COVID-19 ligos diagnostikos ir gydymo reikalavimus ir kriterijus, kada pacientas laikomas pasveikusiu.“

3.3. Pakeičiu 6.8 papunktį ir jį išdėstau taip:

„6.8. **CPAP** – nuolatinis teigiamas oro slėgis;“.

3.4. Pakeičiu 6.14 papunktį ir jį išdėstau taip:

„6.14. **Patvirtintas COVID-19 ligos atvejis** – asmeniui laboratoriniais tyrimais patvirtinta COVID-19 infekcija;“.

3.5. Papildau nauju 6.20 papunkčiu:

„6.20. **NIV** – neinvazinė ventiliacija;“.

3.6. Buvusius 6.20 ir 6.21 papunkčius laikau atitinkamai 6.21 ir 6.22 papunkčiais.

3.7. Pakeičiu II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„II SKYRIUS

PASLAUGŲ TEIKIMAS PACIENTUI, KURIAM ĮTARIAMA COVID-19 LIGA“.

3.8. Pakeičiu 15 punktą ir jį išdėstau taip:

„15. Dažniausiai pasireiškiantys COVID-19 ligos simptomai yra karščiavimas (83–98 proc. atvejų), kosulys (46–82 proc. atvejų) ir dusulys (iki 31 proc. atvejų). Kiti COVID-19 ligai būdingi simptomai / sindromai yra raumenų skausmas, bendras silpnumas, sloga, gerklės skausmas, kai kuriems pacientams pasitaiko viduriavimas, gali būti uoslės ar skonio praradimas,

ligai progresuojant gali išsivystyti pneumonija, širdies ritmo sutrikimai, ūminis inkstų pažeidimas, ŪRDS, sepsis, septinis šokas.“

3.9. Pakeičiu 17 punkto 1 lentelę „COVID-19 ligos klinikiniai sindromai ir juos apibūdinantys požymiai“ ir ją išdėstau taip:

„1 lentelė. COVID-19 ligos klinikiniai sindromai ir jų požymiai

Eil. Nr.	Klinikinis sindromas	COVID-19 ligos simptomai ir klinikinių sindromų požymiai
1.	Lengva COVID-19 ligos forma	Nespecifiniai simptomai – karščiavimas, kosulys, gerklės skausmas, nosies užburkimas, silpnumas, raumenų skausmas. Retais atvejais galimas pykinimas, vėmimas, viduriavimas. Vyresniems ir imunosupresiškiems pacientams gali būti atipinių simptomų.
2.	Pneumonija	Suaugusiesiems – nėra sunkios pneumonijos požymių ir nėra poreikio gydyti deguonimi. Vaikams – yra karščiavimas, kosulys ir (ar) pasunkėjęs kvėpavimas bei tachipnėja (iki 2 mėn. amžiaus kvėpavimo dažnis ≥ 60 k./min, 2–11 mėn. – 50–59 k./min, 1–5 metų amžiaus – 40–49 k./min, vyresniems kaip 5 m. amžiaus > 30 k./min) ir nėra sunkios pneumonijos simptomų.
3.	Sunki pneumonija	Suaugusiesiems ir paaugliams (nuo 10 iki 18 metų amžiaus) – karščiavimas ir (ar) įtariama kvėpavimo takų infekcija ir yra bent vienas iš šių požymių: kvėpavimo dažnis > 30 k./min, pasunkėjęs kvėpavimas arba nustatoma $SpO_2 < 93$ proc. kvėpuojant oru. Vaikams (nuo gimimo iki 10 m. amžiaus) – kosulys ar pasunkėjęs kvėpavimas ir yra bent vienas iš šių simptomų: centrinė cianozė arba $SpO_2 < 90$ proc.; sunkus kvėpavimo sutrikimas (pvz., intensyvus pagalbinių kvėpavimo raumenų darbas, tachipnėja) ir bendri sunkios būklės požymiai: negalėjimas žįsti krūties ar gerti, mieguistumas ar sąmonės sutrikimas arba traukuliai. Nors diagnozė nustatoma pagal klinikinius požymius, krūtinės ląstos radiologiniai tyrimai (rentgenograma, KT tyrimo vaizdas, plaučių ultragarsinis tyrimo vaizdas) gali padėti nustatyti arba atmesti kai kurias plaučių ligų komplikacijas.
4.	ŪRDS	Nauji simptomai ar būklės blogėjimas, atsirandantys per 1 sav. nuo ligos pradžios. Krūtinės ląstos radiologiniuose tyrimuose (rentgenogramoje, KT tyrimo vaizde, plaučių ultragarsinio tyrimo vaizde) matyti abipusiai pritemimai, nepaaiškinama hipervolemija, plaučio skilčių ar viso plaučio atelektazės, židiniai infiltraciniai pokyčiai. Pakitimų plaučiuose sukeltas kvėpavimo nepakankamumas, nepaaiškinamas širdies nepakankamumu ar hipervolemija. Rekomenduojamas echokardiografijos tyrimas, siekiant paneigti hidrostatinę edemos priežastį, jeigu nėra aiškaus jos rizikos veiksnio. Suaugusiųjų ŪRDS klasifikacija pagal oksigenaciją: lengvas: $200 \text{ mmHg} < PaO_2 / FiO_2 \leq 300 \text{ mmHg}$ (ventiliuojant su PEEP ar CPAP $\geq 5 \text{ mmH}_2\text{O}$ arba netaikant ventiliacijos); vidutinis: $100 \text{ mmHg} < PaO_2 / FiO_2 \leq 200 \text{ mmHg}$ (ventiliuojant su PEEP ar CPAP $\geq 5 \text{ mmH}_2\text{O}$ arba netaikant ventiliacijos); sunkus: $PaO_2 / FiO_2 \leq 100 \text{ mmHg}$ (ventiliuojant su PEEP ar CPAP $\geq 5 \text{ mmH}_2\text{O}$, arba netaikant ventiliacijos);

		<p>kai nėra PaO₂ duomenų, SpO₂ / FiO₂ ≤ 315 rodo, kad gali būti ŪRDS (ir netaikant ventiliacijos).</p> <p>Vaikų ŪRDS klasifikacija pagal oksigenaciją: oksigenacijos indekso (OI*) blogėjimas, taikant DPV: lengvas ŪRDS: 4 ≤ OI < 8 ar 5 ≤ OSI*** < 7.5; vidutinio sunkumo ŪRDS: 8 ≤ OI < 16 ar 7.5 ≤ OSI < 12.3; sunkus ŪRDS: OI ≥ 16 ar OSI ≥ 12.3.</p> <p>*OI = MAP** x FiO₂ x 100 / PaO₂. **MAP – vidutinis slėgis kvėpavimo takuose taikant DPV. ***OSI (OI naudojant SpO₂) = MAP x FiO₂ x 100 / SpO₂. (NIV/CPAP) ≥ 5cm H₂O naudojant veido kaukę: PaO₂/FiO₂ ≤ 300 arba SpO₂/FiO₂ ≤ 264.</p>
5.	Sepsis	<p>Suaugusiesiems – gyvybei pavojinga organų disfunkcija, kurią sukelia neadekvati organizmo reakcija į infekciją.</p> <p>Sunki infekcijos eiga nustatoma remiantis qSOFA kriterijais (bent dviem iš trijų): arterinė hipotenzija (sistolinis kraujospūdis ≤ 100 mmHg, sąmonės sutrikimas (pagal Glazgo komos skalę < 15 balų), tachipnėja (kvėpavimo dažnis ≥ 22 k./min).</p> <p>Organų (kraujotakos, kvėpavimo, inkstų, kepenų, kraujodaros, centrinės nervų sistemos) disfunkcija nustatoma remiantis SOFA (nuolatinio organų nepakankamumo vertinimo) skalės kriterijais.</p> <p>Organų disfunkcijos požymiai: pakitusi sąmonės būklė, pasunkėjęs kvėpavimas, tachipnėja, žema deguonies saturacija, sumažėjęs šlapimo išsiskyrimas, tachikardija, silpnas pulsas, šaltos galūnės ar žemas kraujospūdis, marmurinė oda ar laboratorinių rodiklių pakyčiai: koagulopatija, trombocitopenija, acidozė, hiperlaktatemija arba hiperbilirubinemija.</p> <p>Vaikams – įtariama arba patvirtinta infekcija ir ≥ 2 pagal amžių sisteminio uždegiminio atsako sindromo kriterijai, iš kurių vienas turi būti padidėjusi temperatūra arba leukocitų skaičius.</p>
6.	Septinis šokas	<p>Suaugusiesiems – išliekanti hipotenzija, nepaisant infuzoterapija koreguotos hipovolemijos, vazopresorių poreikis, siekiant išlaikyti vidutinį kraujospūdį ≥ 65 mmHg ir laktato koncentracija kraujyje > 2 mmol/l.</p> <p>Vaikams – hipotenzija (sistolinis kraujo spaudimas < 5-os procentilės ar > 2 SD (standartinis nuokrypis) žemiau amžiaus normos) arba 2 ar 3 iš šių simptomų: sąmonės sutrikimas, tachikardija ar bradikardija (ŠSD < 90 k./min. ar > 160 k./min kūdikiams; ŠSD < 70 k./min ar > 150 k./min vaikams); pailgėjęs kapiliarų prisipildymo laikas (> 2 sek.) ar vazodiliacijos epizodai; tachipnėja; marmurinė oda ar petechinis bėrimas; padidėjęs laktato kiekis kraujyje; oligurija; hipertermija ar hipotermija.“</p>

3.10. Pakeičiu 18 punktą ir jį išdėstau taip:

„18. COVID-19 ligos diagnostiniai tyrimai pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. COVID-19 ligos diagnostiniai tyrimai

Eil. Nr.	Deguonies terapija	Tyrimų atlikimo sąlygos
1.	BKT	Atliekama visiems pacientams, nepriklausomai nuo ligos formos. Vertinama leukopenija / leukocitozė, limfopenija.
2.	CRB	Atliekama visiems pacientams, nepriklausomai nuo ligos formos.

3.	Molekulinis SARS-CoV-2 viruso tyrimas	Atliekama visiems pacientams, nepriklausomai nuo ligos formos. Tiriamoji medžiaga – nosiaryklės sekretas arba skrepliai, arba trachėjos aspiratas, arba bronchoalveolinis lavažas.
4.	Elektrolitai, kreatininas, ALT, AST	Atliekama gydytojo nuožiūra, vertinant būklės sunkumą ir kitų ligų įtaką bendrai būklei.
5.	Radiologiniai krūtinės ląstos tyrimai	Krūtinės ląstos rentgenografinis tyrimas, krūtinės ląstos KT tyrimas ir (ar) plaučių ultragarsinis tyrimas. Vaikams atliekami įtariant pneumoniją ar esant sunkiai paciento būklei.
6.	Du kraujo pasėliai	Įtariant bakterinę infekciją ar sepsį.
7.	Prokalcitoninas, laktatas, bilirubinas, koagulograma	Įtariant sepsį.
8.	Tyrimai diferencinei diagnostikai, kitoms infekcijoms nustatyti	Pagal klinikinės ir (ar) epidemiologines indikacijas: greitasis molekulinis gripo testas; kitų respiracinių virusų (gripo, respiracinio sincitinio viruso, paragripo, adenoviruso, metapneumoviruso ir kt.) daugybinis PGR testas; mikoplazmų ir (ar) chlamidijų serologiniai tyrimai; skreplių, trachėjos aspirato, BAL pasėliai; <i>Legionella pneumophilla</i> šlapimo antigeno testas.“

3.11. Pakeičiu 21.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„21.1. suaugusiųjų – infekcinių ligų gydytojo, vaikų – vaikų infekcinių ligų gydytojo arba vaikų ligų gydytojo;“.

3.12. Pakeičiu 22 punktą ir jį išdėstau taip:

„22. Reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų suaugusiesiems teikimą organizuoja ir paslaugas teikia gydytojas anesteziologas reanimatologas, vaikams – vaikų intensyviosios terapijos gydytojas arba gydytojas anesteziologas reanimatologas.“

3.13. Pakeičiu 28 punkto 3 lentelę „COVID-19 ligos gydymo metodai“:

3.13.1. pakeičiu 1.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„1.2.	Deguonies terapija	Nedelsiant skiriama pacientams, kuriems pasireiškia sunki kvėpavimo takų infekcija kartu su ŪRDS, hipoksemija ar šoku. Deguonies terapijos tikslas suaugusiesiems – SpO ₂ 94–96 proc., vaikams – SpO ₂ ≥ 94 proc.“
-------	--------------------	---

3.13.2. pakeičiu 1.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„1.3.	Skysčių skyrimas	Užtikrinamas skysčių, elektrolitų balansas. Intraveninė infuzoterapija skiriama atsargiai, siekiant išvengti skysčių pertekliaus organizme, kuris gali pabloginti kvėpavimo funkciją, oksigenaciją ir sukelti plaučių edemą. Vaikams ribojamas fiziologinis skysčių poreikis iki 75 proc.“
-------	------------------	--

3.13.3. pakeičiu 2.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„2.2.	Lopinaviras / ritonaviras Azitromicinas Hidroksichlorokvinas Chlorokvinas Remdesiviras Alfa interferono inhaliacijos Inozino acedobeno	Gali būti skiriami SPI gydytojų konsiliumo, į kurio sudėtį įeina gydytojas anesteziologas-reanimatologas, infekcinių ligų gydytojas, gydytojas pulmonologas ir prireikus kitų profesinių kvalifikacijų gydytojai, sprendimu, esant paciento ar jo atstovo raštiškam sutikimui. Į gydytojų konsiliumą, sprendžiantį vaikų gydymo
-------	--	--

	domepranolis ir kt.	klausimus, įeina vaikų intensyviosios terapijos gydytojas ir (ar) gydytojas anesteziologas-reanimatologas, vaikų infekcinių ligų gydytojas, gydytojas vaikų pulmonologas ir (ar) kitų profesinių kvalifikacijų gydytojai.“
--	---------------------	--

3.13.4. pakeičiu 3.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„3.2.	Sunki pneumonija ir (ar) antrinės bakterinės pneumonijos (visuomenėje įgytos, hospitalinės) požymiai	Antibiotikoterapija parenkama pagal numanomą sukėlėją ir jo jautrumą antibiotikams pagal SPI vadovo patvirtintą antibakterinės terapijos protokolą ir (ar) pneumonijos diagnostikos ir gydymo gaires.“
-------	--	--

3.14. Pakeičiu 30 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„30. Suaugusieji gydomi SPI Reanimacijos ir intensyviosios terapijos padalinyje, kai:“.

3.15. Papildau 30¹ punktu:

„30¹. Vaikai gydomi vaikų intensyviosios terapijos skyriuje, kai:

30¹.1. deguonies terapijos poreikis >9 l/min (arba > 60 proc. FiO₂), kai SpO₂ ar SaO₂ < 90 – 92 proc. (yra didelės tėkmės deguonies, CPAP ar kito neinvazinės ventiliacijos metodo poreikis arba mechaninės ventiliacijos poreikis);

30¹.2. progresuojantys klinikiniai kvėpavimo nepakankamumo požymiai ir SpO₂ < 92 proc., skiriant > 10 l/min. deguonies;

30¹.3. šokas, sepsis, kitų organų nepakankamumas.“

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Sveikatos apsaugos ministerija 188603472, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	"Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. V-383 „Dėl Suaugusiųjų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo"
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-04-09 Nr. V-787
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ANŽELIKA BALČIŪNIENĖ, Skyriaus patarėjas, Specializuotos sveikatos priežiūros skyrius
Sertifikatas išduotas	ANŽELIKA BALČIŪNIENĖ, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-04-09 15:49:30
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-04-09 16:02:54
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-11-14 - 2021-11-13
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aurelijus Veryga, Ministras
Sertifikatas išduotas	AURELIJUS VERYGA, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-04-09 16:24:07
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-04-09 16:24:37
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-09-26 - 2021-09-25
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa 2010 (1.2.0.v20180521-8185)
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Reception date" must be specified Metadata entry "Registration No. of the reception" must be specified Metadata entry "Receiver" must be specified Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-04-11)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=618c9bd17a6211eaa38ed97835ec4df6
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-04-11 01:26:13 TAIS